

Retouradres: Postbus 70012 3000 KP Rotterdam

Ons kenmerk:
Bijlage(n): -

College van Burgemeester en Wethouders
t.a.v. mevrouw Natasha Mohamed-Hoesein,
wethouder Armoedebestrijding, Schuldhulpverlening
en Taal
Postbus 70012
3000 KP ROTTERDAM

Datum: 21 november 2023

Onderwerp: ongevraagd advies Voedselbanken
Rotterdam

Geachte mevrouw Mohamed-Hoesein,

Stap voor stap gaat de Voedselbank Rotterdam over op een supermarktconcept. In plaats van meer dan vijftig afhaalpunten verspreid door Rotterdam, komen er vijf centrale supermarktlocaties waar bewoners zelfgekozen producten kunnen halen. Deze nieuwe manier van werken heeft een aantal voordelen, maar ook behoorlijke nadelen. Die nadelen gelden met name voor de Rotterdammers die zijn aangewezen op de Voedselbank om voldoende levensmiddelen te hebben. Over de nadelige gevolgen voor juist die Rotterdammers in onze wijken maken wij ons grote zorgen.

We snappen dat de Voedselbank zijn eigen beleid kan voeren en weten dat de Voedselbank onafhankelijk van de gemeente Rotterdam opereert. Tegelijkertijd hebben wij als wijkraden, gemeentebestuur en Voedselbank Rotterdam één gezamenlijk belang: zorgen dat de mensen in Rotterdam genoeg levensmiddelen krijgen en dat sprake is van een goede afstemming tussen alle partijen. Met dat gezamenlijke belang voor ogen, vragen wij u nogmaals stil te staan bij de problemen die ontstaan, onze adviezen hierover over te nemen en met ons én de Voedselbank Rotterdam in gesprek te gaan.

Het eerste probleem is dat de nieuwe manier van werken, tientallen vrijwilligers, betrokken wijkorganisaties en gemotiveerde lokale ondernemers, op een zijspoor plaatst. In veel wijken is de afgelopen jaren rond de afhaalpunten een rijk netwerk aan informele steun ontstaan.

Neem Schiebroek en Hillegersberg bijvoorbeeld. Daar werken lokale ondernemers, wijkbewoners, wijkorganisaties en de verschillende kerken al meer dan twintig jaar samen om levensmiddelen in te zamelen en uit te delen in de wijk. Naast de dagelijkse producten gaat het ook om speciale acties met voedseldozen (de Pluspakketten) en kerstpakketten. Plaswijckpark nodigt al zeven jaar de kinderen van deze gezinnen uit om hun verjaardag in Plaswijck te komen vieren. De lijntjes in de wijken zijn kort, mensen worden in hun eigen wijk gezien, er is daadwerkelijk contact en er wordt verwezen naar en contact gelegd met extra hulp en zorg als dit nodig is.

Het gaat dus om veel meer dan het uitdelen van levensmiddelen. Het is een contactmogelijkheid om zorg bereikbaar te maken voor de buurtbewoner met problemen en er aan bij te dragen dat deze hulp en steun krijgt daar waar nodig. Dat staat op het spel als de uitdeelpunten en de samenwerking met de wijkvrijwilligers door de Voedselbankorganisatie wordt beëindigd. Dit voorbeeld staat niet op zichzelf. Door heel Rotterdam kunnen lokale initiatieven onder druk komen te staan als de bestaande structuren simpelweg worden genegeerd. Dat is in niemands belang.

In maart 2023 schreef de BredeRaad010 een uitgebreid adviesrapport over armoedebestrijding in Rotterdam¹. Eén van de vier adviezen was om te investeren in informele netwerken en de samenwerking tussen formele- en informele hulp te versterken. Het kan niet zo zijn dat een paar maanden later, diezelfde informele netwerken dreigen te worden afgebroken. Om dat te voorkomen adviseren wij met klem om de lokale partners in elke wijk op te zoeken. De Voedselbank en de Gemeente moeten met hen afspraken maken waarmee het netwerk dat er nu al is, kan worden behouden, voortgezet en benut. Belangrijk daarvoor is dat de namen van klanten van de Voedselbank worden gedeeld met deze partner in de wijk, zoals dat ook nu gebeurt. Als daarvoor gelet op de AVG-bepalingen een voorziening moet zijn of worden gecreëerd, zoals een rechtspersoon, die de verantwoordelijkheid neemt om te zorgen en bewaken dat de uitvoering conform de afspraken geschiedt en toeziet op een juiste toepassing van de AVG, dan is dat te organiseren. In de wijken Schiebroek en Hilleegersberg is zo'n rechtspersoon aanwezig en anders eenvoudig in te voorzien. Dat mag en kan niet het probleem zijn.

Ons advies is: ga het gesprek aan, betrek de wijkraad erbij en zorg dat het wordt geregeld.

Wij zijn er van overtuigd dat het kan. Het is belangrijk om langs die weg de persoonlijke steun en ondersteuning die nu geboden wordt in de wijken aan Rotterdammers in problemen en die leven in armoede en vaak sociaal isolement, kan worden voortgezet.

Het tweede probleem is dat deze Rotterdammers in de nieuwe situatie veel verder moeten reizen naar de voedselpunten dan in de situatie die zij gewend zijn. Dit verhoogt de drempel om hulp te krijgen. Iemand die in Oud Charlois in zijn of haar eigen buurt voedsel kon ophalen, moet nu afreizen naar Bloemhof; iemand uit Schiebroek moet naar Crooswijk. Dit kost allereerst geld, terwijl klanten van de Voedselbank per definitie weinig te besteden hebben. Maar vergeet niet dat er een grote groep Rotterdammers is die minder mobiel is, bijvoorbeeld omdat ze gebruik moeten maken van een scootmobiel of rollator. Die zijn niet in staat om zo'n afstand af te leggen en het openbaar vervoer helpt ze vaak ook niet. Bedenk dat iemand uit Schiebroek om naar Crooswijk te kunnen naast tram of metro ook met de bus moet. Al eens geprobeerd om dat met een scootmobiel of rollator te doen?

Normaal gesproken zou vervangend vervoer geregeld kunnen worden met de wijkbus, of met hulp van het wijkteam. Dat is op dit moment echter geen optie, omdat die diensten niet over de grens van een wijk of gebied (mogen) gaan en daardoor niet iemand naar de voedselbanksupermarkt kunnen begeleiden.

Om de ondersteuning voor Rotterdammers zo laagdrempelig mogelijk te maken, adviseren wij:

- klanten van de Voedselbank een OV-dagkaart te geven die ze kunnen gebruiken op de dag dat ze naar de Voedselbank moeten indien zij zelf in staat zijn om te reizen;

¹ Zie: BredeRaad010 (2023) Code Rood: <https://brede raad-010.nl/wp-content/uploads/2023/07/20230322-Advies-armoede-DEF.pdf>

- concrete afspraken maken met wijkbussen en wijkteams, zodat deze hulp en steun kunnen bieden ook over de grens van het wijk of gebied heen en daarmee mensen kunnen ondersteunen om naar de Voedselbank te gaan.

Het derde probleem is dat in de nieuwe situatie te weinig levensmiddelen worden verstrekt om van te leven. In het nieuwe systeem krijgen eenpersoonshuishoudens aanzienlijk minder levensmiddelen dan voorheen. Deze Rotterdammers lijden honger en kunnen de week moeilijk doorkomen. Wijkraadsleden in Vreewijk hebben mensen gesproken die eten moeten stelen om de week door te kunnen komen.

Ons advies is om samen met de Voedselbank Rotterdam te bespreken hoe de gemeente vanuit het brede armoedebeleid kan zorgen dat voldoende levensmiddelen beschikbaar zijn voor diegenen die afhankelijk zijn van de Voedselbank.

Het is belangrijk om daarbij ook de bestaande netwerken te betrekken die al zorgen voor aanvullingen. Dat is misschien niet genoeg, maar kan wel de wijk- en buurtbasis zijn om op te kunnen bouwen, te betrekken en te ondersteunen om met de Voedselbank gesteund door de gemeente vanuit het armoedebeleid en het sociale vangnet de benodigde ondersteuning in wijk en buurt te kunnen blijven geven.

Wij stellen dan ook voor dat Voedselbank, gemeente, vrijwilligersnetwerk, ondersteuningsplatform en wijkraad met elkaar in gesprek gaan om daar waar de vrijwilligers en de bijbehorende steunorganisatie rond een bestaand uitgiftepunt de directe hulp wil continueren, deze daartoe in staat te stellen.

In onze brief geven wij voornamelijk voorbeelden uit Schiebroek, Hillegersberg en Vreewijk, maar de zorgen die wij aankaarten worden breed gedeeld door de Rotterdamse wijkraden. Binnen zes weken na ontvangst van het advies, horen we graag een officiële reactie op onze ideeën. Gezien de urgente problematiek voor de bewoners van onze wijken, zouden wij als wijkraden graag persoonlijk met u in gesprek voordat we de officiële, schriftelijke reactie krijgen. In dat gesprek kunnen we de door ons gesignaleerde problemen én oplossingen bespreken. Goed overleg en handelingsperspectief is vereist. De toezegging van wethouder Achbar over de toegankelijkheid van Voedselbanken tijdens het raadsdebat over de nieuwe hoofdlijnennotitie over het armoede en schuldenbeleid zien wij als een erkenning van de door ons gesignaleerde en aan de orde gestelde problematiek. Wij vertrouwen op u dat u de handschoen oppakt en het gesprek aangaat. Wij zien de uitnodiging met vertrouwen en belangstelling tegemoet.

Deze brief wordt gestuurd met brede steun van de Rotterdamse wijkraden. We schrijven mede namens de wijkraden Hillesluis, Katendrecht-Wilhelminapier, Delfshaven Schiemonnd, Hoogvliet, Ommoord, Kralingseveer, Beverwaard, Overschie, Zevenkamp, Crooswijk, Oude Noorden, Feijenoord, Afrikaanderwijk, Lombardijen, Lage Land-Prinsenland-'s Gravenland, Pernis, Heijplaat, Mathenesse, Middelland-Nieuwe Westen, Zuidwijk-Pendrecht, Nesselande, Oosterflank en Entrepot-Noordereiland.

Met vriendelijke groet,

Jaco de Hoog

Voorzitter wijkraad Hillegersberg

Ton van Eijssen

Voorzitter wijkraad Schiebroek

Pieter Boshuizen

Voorzitter wijkraad Vreewijk

Edith Wolvers

Wijkraadcoördinator

Willeke Nagel

Wijkraadcoördinator

